

Projectoproep 2022

Jaargang 3 Infofiche

kind & samenleving

Vlaanderen
verbeelding werkt

Jonge Wegweters

Bataljong en Kind & Samenleving ontwikkelen een toolbox voor steden, gemeenten en de vervoerregio's om het **verplaatsingsgedrag van jongeren in kaart** te brengen en **op een participatieve manier** te analyseren welke impact het mobiliteitsbeleid heeft op hun **autonome en duurzame verplaatsingen**. Samen met jongeren (focus 16 – 21 jaar) brengen we verplaatsingen op lokaal en bovenlokaal niveau in beeld. Deze data vormen de basis voor een participatietraject dat uitmondt in aanbevelingen en indicatoren voor een duurzaam mobiliteitsbeleid op maat van jonge inwoners.

Jonge Wegweters is een driejarig actieprogramma van Bataljong en Kind & Samenleving.

Bataljong gaat vol voor sterk beleid voor jonge inwoners en is de ledenorganisatie van een 300-tal Vlaamse steden en gemeenten.

Kind & Samenleving is een kennis- en expertisecentrum van kindvriendelijke publieke ruimte en mobiliteit en bouwt samen met kinderen en jongeren aan ruimte in de samenleving.

Jonge Wegweters is een project van Bataljong en Kind & Samenleving én met de steun van de Vlaamse overheid - Departement Mobiliteit en Openbare Werken.

Voor 2020 werden de steden Dilsen-Stokkem en Peer, beiden gelegen in de vervoerregio Limburg, geselecteerd voor een inspraaktraject. In het najaar van 2021 werkten we samen met de stad Mechelen en de gemeente Bornem, in de vervoerregio Mechelen.

Voor jaargang 3 zijn we op zoek naar twee proeftuinen waarin het bestuur zich samen met de jeugdraad (of een ander lokaal inspraakorgaan voor jongeren) engageert voor een Jonge Wegweters-traject.

Jongeren als participanten

Jongeren zijn een interessante groep om te onderzoeken, omdat zij vaak grotere afstanden afleggen dan kinderen in de lagere school en de meeste verplaatsingen autonoom maken. Dit participatieproject focussen we op jongeren tussen 16 en 21 jaar. Deze jongeren zitten op een cruciale leeftijd: laten ze hun auto aan de kant staan voor verplaatsingen die ze nu op een duurzame manier doen, ook al bezitten ze een rijbewijs en een auto?

Om een groep jongeren op een structurele manier en binnen de afgebakende termijn te kunnen betrekken via drie inspraaksessies, willen we werken **via de lokale jeugdraad** (of een ander lokaal inspraakorgaan voor jongeren).

“Het project Jonge Wegweters is een uitgelezen kans om te weten te komen wat er speelt op het vlak van mobiliteit bij de jongeren. Als bestuur ontdek je bepaalde knelpunten en noden die anders onopgemerkt blijven. De input van de jongeren is een meerwaarde om het mobiliteitsbeleid vorm te geven en bij te sturen.”

Ot Van Gruisen, Mobiliteitsambtenaar Dilsen-Stokkem

Jeugdraden en lokale besturen

We mikken in jaargang 3 op zowel jeugdraden als geëngageerde lokale besturen. In een lokale werkgroep willen we minstens de jeugd- en mobiliteitsambtenaren en een afvaardiging van de jeugdraad samenbrengen om het traject op te volgen.

De **lokale jeugdambtenaren** hebben de kortste link met de jongeren en **lokale mobiliteitsambtenaren** spelen een belangrijke rol in de vormgeving en uitvoering van het lokale en regionale mobiliteitsbeleid. We kiezen voor **jeugdraden** omdat deze de officiële adviesraad zijn voor de gemeentebesturen die het beleid mag adviseren over alles wat met kinderen en jongeren te maken heeft.

De toolbox van Jonge Wegweters moet lokale besturen en jeugdraden een werkvorm bieden om in beeld te brengen hoe jongeren in de regio hun verplaatsingen beleven, welke knelpunten er zijn en wat hun noden en behoeften zijn. Het moet jeugdraden helpen om een gedegen advies te geven over het mobiliteitsbeleid van de regio en de gemeente.

Waarom is dit traject iets voor jouw gemeente?

- ✓ Je wil werken aan **duurzame mobiliteit** binnen gemeente/stad en regio door rekening te houden met de **mobiliteitsbeleving en het verplaatsingsgedrag van jongeren**.
- ✓ Je krijgt inzicht in de autonome verplaatsingen van jongeren in jouw gemeente en op bovenlokaal niveau.
- ✓ Je krijgt **beleidsaanbevelingen** die door jongeren zelf worden uitgewerkt. Deze dienen om onderbouwde en breed gedragen mobiliteitsplannen (bv. fietsbeleidsplan, plannen vervoerregio) te vorm te geven.
- ✓ Je doet kennis op over **participatief werken** met jongeren onder begeleiding van ervaren partners.
- ✓ Je werkt mee aan een toolbox met werkvormen en indicatoren ter ondersteuning van het mobiliteitsbeleid in Vlaamse steden en gemeenten. Dit project maakt deel uit van het driejarig actieprogramma Jonge Wegweters.

Welk engagement wordt verwacht?

- ✓ De acties binnen het project organisatorisch en logistiek te ondersteunen en daarvoor de nodige tijd te reserveren. Concreet omvat dit o.m.:
 - Er is **voldoende tijdsbesteding** van de projectverantwoordelijken beschikbaar om het project goed te kunnen opvolgen (startvergadering lokale werkgroep, 3 inspraaksessies + aanleveren input, terugkoppelmoment).
 - De organisatorische ondersteuning om zoveel mogelijk jongeren (minimaal 100, focus 16 – 21 jaar) te laten deelnemen aan de **Fietstrack**.
 - De **organisatorische en logistieke ondersteuning** van 3 inspraakacties van een **vaste groep jongeren van minimaal 15 deelnemers**.

Dit is een cruciaal onderdeel in het project. De indieners garanderen dat zij deze groep drie keer gedurende minimum 2 uren kunnen bijeenbrengen.
- ✓ De resultaten van het traject af te wegen en verder mee te nemen **in het beleid** na afloop van het project.
- ✓ Het project volledig af te ronden in 2022 (De inspraaksessies dienen bij voorkeur in het najaar 2022 georganiseerd te worden en het draftverslag van de afsluitende bijeenkomst geldt als eindpunt).
- ✓ Het **gevraagde bedrag** over te maken aan Bataljong vzw indien haar projectaanvraag wordt weerhouden.

cat 1 (< 15.000 inwoners): **8.510 euro** = 46 dagdelen à € 230 min 20% korting = € 185

cat 2 (15.000 – 40.000 inwoners): **9.200 euro** = 46 dagdelen à € 260 min 20% korting = 200

cat 3 (> 40.000 inwoners): **10.580 euro** = 46 dagdelen à € 290 min 20% korting = €230

Wat houdt ons begeleidingstraject in?

- ✓ **Procesbegeleiding** van een lokale werkgroep die het project zal opvolgen. In deze werkgroep zitten idealiter een afvaardiging van de jeugdraad, de ambtenaren jeugd en mobiliteit en/of de bevoegde schepenen. Tijdens een startvergadering leggen we samen de precieze focus van het traject vast.
- ✓ **Coaching** bij de praktische organisatie van de Fietstrack en het traject.
- ✓ De **uitvoering van het inspraaktraject** op basis van een volledig uitgewerkt concept van drie inspraaksessies met een **vaste groep van minimaal 15 jongeren**. We gaan na hoe jongeren zich verplaatsen binnen jouw gemeente of stad, hoe ze dit beleven, waarderen en waar zij knelpunten en kansen zien.
- ✓ Verwerking van de resultaten uit het belevingsonderzoek en bundeling in een **rapport**.
- ✓ Terugkoppeling en bespreking van de **aanbevelingen** en **indicatoren** voor het lokale (en bovenlokale) mobiliteitsbeleid.

Stap 1	Routes digitaliseren via de Fietstrack door een brede groep jongeren*
Stap 2	Sessie 1: Mobiliteitsbeleving
Stap 3	Sessie 2: Toekomstvisie
Stap 4	Sessie 3: Aanbevelingen
Stap 5	Terugkoppelingsmoment met lokaal bestuur

Om voldoende kwantitatieve data te hebben, dienen **minimaal 100 jongeren (focus 16 – 21 jaar) de Fietstrack in te vullen.*

Het mooiste aan Jonge Wegweters is de aandacht voor het positieve. Het heeft voor Bornem een moeilijk thema bespreekbaar gemaakt en een rapport opgeleverd waarmee we echt iets kunnen realiseren.

Annelies Hautekeete, Diensthoofd Jeugd Bornem

Timing

Ons beoogde projectverloop ziet er als volgt uit:

- ✓ Projectaanvragen worden ten laatste ingediend op zaterdag 30 april 2022
- ✓ Beslissing en communicatie aan indieners uiterlijk vrijdag 13 mei 2022
- ✓ Opmaak contract en startvergadering lokale werkgroep in mei/juni 2022
- ✓ Uitvoering inspraaksessies in september, oktober, november 2022
- ✓ Voorstelling en bespreking van de resultaten en aanbevelingen in december 2022

In elk geval moet het inspraaktraject worden afgerond in 2022 (eindfacturatie kan in boekjaar 2023)

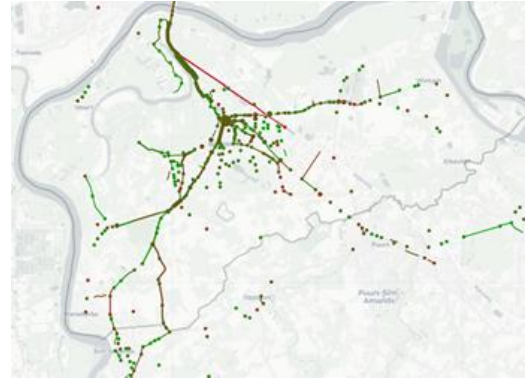

Opbouw en inhoud inspraaktraject

Stap 1: Routes digitaliseren via de Fietstrack

Voor Jonge Wegweters ontwikkelden de makers van de Fietsbarometer een spin-off waarin jongeren naast hun **woon-schoolroutes**, ook **verplaatsingen in de vrije tijd** kunnen digitaliseren: naar vrienden of familie, hobby's en tijdens het uitgaan. Ze duiden hun eigen routes aan en beoordelen de (fiets-)veiligheid ervan.

Hoe meer jongeren uit de stad of gemeente hun gegevens invoeren, hoe relevanter de kwantitatieve data om te analyseren tijdens de participatietrajecten. We verwachten dat de jeugdraad en gemeente zich breed engageren opdat zoveel mogelijk jongeren (focus 16 – 21 jaar) deelnemen aan de Fietstrack van Jonge Wegweters.

Stap 2: Mobiliteitsbeleving – Sessie 1 (3 uur)

Tijdens de eerste sessie bespreken we hun **algemene mobiliteitsbeleving op (boven)lokaal niveau** en onderzoeken de **beweegredenen voor hun mobiliteitsgedrag**. Daarnaast zoomen we samen met de groep in op de kwantitatieve gegevens uit de Fietstrack. We analyseren **zowel positieve als negatieve situaties** op de routes van jongeren.

Om de mobiliteits- en ruimtelijke beleving van de jongeren op het terrein te onderzoeken, trekken we in groepjes naar buiten voor een **wekkertocht**. Elke twee minuten gaat een alarm af en krijgt de groep een opdracht over de (mobiliteits-)omgeving. Ze krijgen stoepkrijt mee om ge-

wenste verkeerssituaties te visualiseren. Als syntheseopdracht maken ze een filmpje waarin ze hun bevindingen als advies formuleren aan de stad of gemeente.

In overleg met de groep selecteren we cases die de basis vormen voor sessie 2.

Stap 3: Toekomstbeeld – Sessie 2 (2 uur)

Vanuit de cases uit sessie 1 gaan we met de jongeren in **gesprek met de mobiliteitsambtenaar**. De mobiliteitsexpert kan daarbij enkele concrete mobiliteitsprojecten voorleggen aan de jongeren. We focussen op projecten en visies waaraan de jongeren nog een bijdrage konden leveren. Via gespreksmethodieken op maat van de groep zorgen we voor efficiëntie, diepgang en de juiste dynamiek.

Via een **droomoefening** gaat de groep aan de slag met hun **ideale mobiliteitssituatie**. We gaan met hen op zoek naar oplossingen en kansen in hun visionair toekomstbeeld. Bij deze methodiek hebben ze de keuze om die ideale mobiliteitssituatie uit te werken aan de hand van beschrijvingen en/of creatieve beelden.

Stap 4: Aanbevelingen – Sessie 3 (2 uur)

Op basis van de input uit sessies 1 en 2 worden concrete projecten en beleidsaanbevelingen geformuleerd en voorgelegd aan de groep. Via een **budgetspel** verdelen de deelnemers een realistisch budget over hun beleidsaanbevelingen en projecten. Ze krijgen inzicht in de mobiliteitsbudgetten, maken beargumenteerde keuzes en bepalen **prioriteiten vanuit hun leefwereld**.

Stap 5: Terugkoppeling (1.5 uur)

Alle resultaten, uit de drie inspraaksessies, werden op een terugkoppelmoment op een interactieve manier voorgesteld en besproken het lokaal bestuur. In een **mobilitieitsmuseum** worden de beleidsmakers gegidst door de jongeren en wandelen ze langs de prioritaire aanbevelingen en gewenste mobiliteitsprojecten van de groep. Na het terugkoppelmoment worden de resultaten verwerkt in een rapport.

© JANI VERHEYDEN / GO! SCHOLENGROEP RIVIERENLAND

Praktische informatie

Kandidaturen dienen ten laatste op zaterdag 30 april 2022 digitaal bezorgd te worden aan Wim Soontjens: wim.soontjens@bataljong.be.

Meer informatie over Jonge Wegweters:

- ✓ www.jongewegweters.be
- ✓ Bataljong: Wim Soontjens | wim.soontjens@bataljong.be | 03 740 76 41.
- ✓ Kind & Samenleving: Sabine Miedema | smiedema@k-s.be

